

Afscheid van pionier Dirk Van Collie

Vrijdag 14 april 1967 was een kantelpunt in ons nog prille leven. In een vriendelijke brief van de jonge voorzitter van BJJ Roeselare (*) stak de uitnodiging voor een ledenvergadering. Mijn jongere broer, 4 schoolkameraden en ik fietsten daarheen. Vooral uit nieuwsgierigheid, moet ik zeggen. Place to be was 'het zolderke' bij Dirk Van Collie in de Herdersstraat. Met de vele uitgestalde verzamelingen en vondsten ademde die plek natuur. We voelden ons er al snel thuis tussen de habitués, iets oudere jongens en meisjes in parka. Allen deelden ze één gemeenschappelijke passie: met gevulde excursietas en verrekijker de natuur in de buurt verkennen.

Mijn broer en ik waren meteen verkocht, niet in het minst omdat we ons, zonder een jota veldervaring, volledig opgenomen voelden tussen al die 'peren', de échte kenners van planten en dieren. Dit was gewoon waar we naar op zoek waren! Meesterkatalysator was gastheer Dirk, net twintig, die ons met zijn natuurlijk charisma en aanstekelijk enthousiasme op sleeptouw nam. Al gauw werd het zolderke een begrip, ons nieuwe mekka. Vanuit deze uitvalsbasis ontrafelden we vele geheimen van de natuur en leerden we spelenderwijs meer dan we toen zelf konden bevatten.

Een jaar eerder was die nieuwe BJJ-afdeling opgericht door Dirk, tezamen met een aantal jonge natuurvrienden. Die jongens en meisjes kenden elkaar van de scouts en vogelwerkgroep Tringa, waarvan Paul Houwen, Roeselaars natuurliefhebber en de eerste conservator van de Blankaart, de grote inspirator was. Dirk en kompanen wilden met de BJJ een eigen weg inslaan, zonder volwassen pottenkijkers.

Waar haalde hij al die soorten- en

terreinkennis vandaan, die hij ons gaandeweg meegaf? Onze mond viel open van verbazing voor de onvermoede natuur in het Sterrebos, het Houthulstbos, de Blankaart en de IJzermond. Ingespannen tuurden we door verrekijkers om eindelijk zelf het onderscheid te leren maken tussen een kempiaan, tureluur, groenpoot- of zwarte ruiter. Met veel geduld leerde Dirk ons nauwgezet waarnemen. Het lang en verkleumd stilzitten op de natte bosgrond in Houthulst tijdens een dauwtrip, doodmoe van de veel te vroege fietsrit, werd ineens een luxefauteuil toen Dirk ons, nog voor de zon opkwam, op de eerste welluidende zang van boompieper, roodborst en zelfs nachtegaal wees. Langs een oude spoorwegberm samen rondkruipen, bladerend in een versleten flora, om grijskruid, kattenstaart, slangenkruid, tandzaad en wolfsfoot te determineren. Het verschil tussen amanieten, boleten en russula's onder de knie proberen te krijgen. Dirk was van alle markten thuis en dat gaf onze groeiende veldkennis vleugels.

Verder dan de planten, vogels en zelfs schelpen, leerde Dirk ons om ook kritisch te kijken. Hij stak zijn nek uit en durfde initiatief te nemen, en dat werkte aanstekelijk. In een tijd waarin de goegemeente daar nog niet wakker van lag, organiseerde hij met een hele schare jonge BJJ'ers de vier weken lopende tentoonstelling 'Stop, maak van de wereld geen vuilnisbelt.' Een degelijke brochure, van zijn hand, liet hij op honderden exemplaren drukken als leidraad

Dirk Van Collie, 22 juli 1947 - 18 juli 2020.

Foto: Frieda Vandamme.

voor de middelbare scholen, die er tijdens de lesweken massaal werden rondgeleid. Tegelijkertijd organiseerden we in het stadhuis wekelijkse lezingen met experts in luchtpollutie, olievervuiling op zee en waterverontreiniging. Gedreven, dat was het minste wat je van zijn tomeloze inzet kon zeggen.

In die jaren mobiliseerde hij ons, BJJ Roeselare of dé Roessen, ook voor de 'stookpietentelling'. Illegale en systematische lozingen van petroleum op zee waren rampzalig voor de overwinterende zeevogels, die besmeurd raakten en met duizenden omkwamen of uitgeput op de vloedlijn aanspoelden. Elk winterweekend liepen we als strandjutters een vast traject af van 20 kilometer, op zoek naar de dode zeevogels. Uiteindelijk verzamelden we er duizenden van, om ze in loodzware zakken op tram

Dirk en vrienden op het brugje in de Blankaart, anno 1966. Rechtopstaand, v.l.n.r.: Dirk Van Collie, conservator Paul Houwen en Marc Becuwe. Gehurkt: Cien De Roo, Anne Deylgat, en Gudrun Carbonez. Foto: Cien De Roo.

Maar voor alles blijft Dirk een inspirator met een warm, zeer warm hart. Zelfs als onverwachte entertainer. Op een feest van Wielewaalvrienden trad als verrassingsact eens een fakir op, met hele gedurfde nummers en een vuurspuwact als apotheose. De verbaasde toeschouwers waren dat nog veel meer toen de fakir zijn tulband afnam en het Dirk bleek te zijn...

Die onvermoede warmte bleef hij vele jaren later ook uitstralen naar Frieda, zijn kinderen en kleinkinderen, waar hij zo fier op was. Ook zijn vele vrienden vonden in het huis en de tuin in de Herdersstraat, omgetoverd tot een groene oase, gezelligheid, rust, wijsheid én lekker eten, want Dirk roerde graag in de potten.

Dirk, na een korte en ongelijke strijd ben je te vroeg een stil bakken geworden. Zo dikwijls willen we nog 'dank je' zeggen voor alle kiemen die je in onze harten hebt gelegd, jij die zoveel gaf en zo weinig vroeg.

Piet Desmet

* Nu JNM, Jeugdbond voor Natuur en Milieu

en trein mee te slepen naar... Dirks 'zolderke'. Daar werden ze gewogen, gemeten en deden we een maagonderzoek, om wetenschappelijke gegevens te verzamelen, en we spotten de vogels honderden liters formol in om ze te bewaren.

Met diezelfde ondernemingszin slaagde Dirk er in Kortrijk in om vanaf nul een bloeiend kopiecenter annex sneldrukkerij uit te bouwen, waar hij al snel een heel team vaste werknemers tewerkstelde.

Eind december 1970 werden meer dan duizend zeevogels tijdens een grote actie in Brussel rondgedragen. Op het Brouckèreplein spreidden we ze uit, tot grote ontzetting van de omstaanders en de politie. Die wist Dirk zo lang aan het lijntje te houden dat alle belangrijke persgroepen ruime ruchtbaarheid aan het evenement konden geven. Onder publieke druk kwam deze schandvlek uiteindelijk op de internationale agenda en vandaag behoort de systematische olieervuiling van zee en stranden tot het verleden. Durver Dirk, die ervan overtuigd was dat hij recht in de schoenen stond en geen stap achteruit zette, haalde zijn slag thuis.

"Le Bellet"

Vakantieverblijf te huur
in het hart van de natuur
www.aubellet.com

Karel en Kristien Desmet-Naessens "Le Bellet"
19400 Monceaux sur Dordogne - Corrèze - France
kristien.naessens@gmail.com - 0033 555 911 017 - of +32 (0)486 021 249